

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás
Nyiltér soronként
Kéziratokat
nem küldünk vissza.

Nyomorultak.

Megszökött hazulról egy nyomorult örült asszony. Amikor megtalálták, a lábán öklőláncból való bilincset leltek; a bilincs vége lakattal volt elzárva s az egyik láncszemben meglátszott a kötél nyoma, amellyel talán az ágylábához hurkolták. És ezt a nyomorultat újra visszaadták hozzátartozóinak, hogy sanyargassák tovább s maguk is szenvedjenek vele, amíg az Ur el nem szólítja jobb hazába.

Hány ilyen nyomorult tengődik nálunk, azt a statisztika sem tudja megmondani. Azt tudjuk csak, hogy az elmebetegek részére épült paloták tömve vannak s a legtöbb folyamodót azzal utasítják el, hogy nincs hely. Sokszor a rendőrségek celláiban sinylődnek a közveszélyes örültek, vagy a hatóságok házi ápolás alatt kénytelenek hagyni a beteget, ahol némesak maga nyomorog, hanem kinpadra huzza környezetét is.

És ez a nyomoruság folyton terjed; az emberiséget pusztító, a bűn által felidézett nyavalyák között folytonosan szaporodó számmal szerepel az elmebetegség, a hülyeség, a cretinismus. Ahány faluba betesz az ember a lábát, mindegyiknek megvan a maga bolondja. Némely vidék hemzseg a hülyéktől, akik élőhalottakként tengetik az életüket. A felsőbb társadalmi körökben pedig az elmebetegségek esetei szaporodnak s nincs a hivatalos lapnak olyan száma, amely néhány gondnokság alá helyezést ne közölne.

A alsóbb néposztálynál az elmebetegség és hülyeség terjedésének kétségkívül az erkölestelenség, az alkoholizmus, az endogamia, a szülők nyavalyája és sokszor nyomoruságos életmódja az oka. Nagyon sokszor nem az egyének, hanem a társadalom bűnei terjesztik ezt a rettenetes csapást. A nagyképű, a morálról predikáló társadalom, amely kötelesség teljesítést, önfeláldozást követel minden tagjától, de emellett önző és rideg; egykedvűen nézi a nyomort és a bűnt s minden társadalmi

probléma megoldását az államra hárítja.

Gazdasági életünk egész rendszere, társadalmunk berendezkedése saját erejének kizsákmányolására utalják az embert s az étellel folytatott küzdelemben nincs senki, aki oltalmazza, védje a jövő nézedékek rovására üzött visszaélésektől.

A nép között rengeteg sokra rug a nyomorultak száma, a kik a munkás társadalomra nézve elvesztek. Zalavármegye tiszti főorvosa időnként beszámol arról, hogy hány az elmebeteg, hülye, vak, nyomorék, siketnéma s a számok évről-évre nagyobbak lesznek. A muraközi és vendvidéki községek adják a legnagyobb tömeget.

A felsőbb körökben, különösen pedig az értelmiségi pályákon levők között sok az összerokadt ember, akinek szellemi ereje megroppant a terhek sulya alatt. A túleröltetés, nem a sok, hanem a többféle munka megöli az idegeket, az agyat; a gyors tempóban folyó élet eltíporja, összemorzsolja az embereket s kioltja az értelem lámpáját, ledönti az önfegyelmzés korlátait.

Az elmebetegek, hülyék és nyomorékok azután egyre szaporodnak és telnek a szomorú házak, megszokott alakokká válnak az állatemberek.

Ezeknek a szomorú jelenségeknek az okát legkönnyebb és legkényelmesebb az emberiség degenerálódásában keresni. Akinek a lelkét nem nagyon érinti a mások nyomorusága, egyszerűen konstatálja, hogy satnyul az emberiség, ellenálló ereje gyengül s ezért szaporodnak folytonosan a kretének, a nyomorékok és elmebetegek. Ezzel azután végzett is a fogas kérdéssel. Sőt a satnyulást, a nyomorékok szaporodását tartja annak a természetes folyamatnak, amely az emberiséget az örök Gondviselés rendeléséből a sír fesé viszi. Mert el kell pusztulni az emberiségnek is, mint az egyes embernek s valamikor egy nagy temető lesz ez a kihült sárgolyó.

Hát ez a fatalizmus kényelmes dolog, de hazug és embertelen. Lehet, hogy az

emberiség satnyul, hogy rálépett a fizikai degenerálódás útjára, de nem azért, mert ez a rendeltetése, hanem mert az ember önző és kegyetlen; mert olyan társadalmi intézményeket, olyan államszervezeteket alkotott, amelyek nem képesek az emberiség igazi nagy érdekeit megvédelmezni, sőt inkább szaporítják, terjesztik a nyomoruságot, amelyet gyógyítani kellene.

Milliárdokat áldoznak az államok arra, hogy felfegyverezzék alattvalóikat, hogy tökéletes gyilkoló eszközöket gyártsanak; a harcerekken patakokban folyik a vér s amíg hatalmi vágyak, személyes ellentétek, kereskedelmi érdekek miatt a népek munkabíró részének százazrei ölik egymást, a kunyhókban szaporodnak a nyomorultak s pusztítanak a betegségek, amelyek az egész emberiséget, a kulturát, évezredek munka eredményeit fenyegetik.

És amíg az ember eszével az eget ostromolja, teste elnyomorodik. Megmérhetetlen anyagi javakat halmoz össze a tudomány és a munka; palotákat, városokat, végtelen forgalmi utakat épít magának a civilizált emberiség; de nem tudja eltartani és gyógyítani a betegeit, nem képes utját állani a degenerációnak.

A humanizmus tehetetlenül végződik a nagy probléma előtt, amelyet megoldani nem tud, mert törekvése megtörik az önzésen. Nem képes bekötni a sebeket s ha itt ott enyhítő írt nyújt is, milliók maradnak nyomorban, sinylődnek és terjesztik a veszedelmet, szaporítják a nyomorékokat.

Ez a mulasztás, a tétlen siránkozás a legnagyobb bűn, amit az emberiség önmaga ellen elkövet, mert határos az öngyilkossággal. Hiába tökéletesedik az emberiség, hiába alkot és épít a kultúra, a satnya test letörik a munka és tudás terhei alatt s elvesz minden anyagi és szellemi kincs, ha elnyomorodik az ember.

A szomorú számok pedig évről-évre nőnek s ha meg is értjük a jelentőségüket, nem tudunk tenni semmit, mert a társadalom erői más célokra vannak lekötve.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas vizeinek királya:

a mohai **ÁGNES**-forrás

Milleniumi nagy eredméllyel kitüntetve. Kitünő asztali bor és gyógyvíz; a gyomor- és veszedelmek gyógyítására.

Kedvelt borvíz! **Olcsóbb a szódavíznél!** Kedvelt borvíz!
Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

A sopánkodó humanizmus siránkozik s akinek jól megy a dolga, könnyű szívvel és nehéz zsebbel nézi a nyomorultak kinjait.

Reformok.

A szociális reformok korszakát éljük. A kormány egyik javaslatot a másik után dolgoztatja ki, hogy a szociális haladás útjait egyenesse s a korszellem követelményeinek eleget tegyen.

Rövid idő előtt megjelent az új ipartörvény javaslatnak második kötete, amely az ipari életnek szociális oldalával foglalkozik s különösen fontosak a sztrájkokra vonatkozó rendelkezései. A nagy munka tisztára a munkások és munkaadók közötti viszony rendezésének van szentelve. Tudjuk mindnyájan, hogy ez a viszony annyira elmérgesedett, hogy egyik legsúlyosabb akadály a ország ipari fejlődésének. Az agitáció által megteremtett szakszervezetek a kiméltlen osztályharc alapján küzdenek a munkásság jobb megélhetéséért; a nagyobb munkabérért, a kisebb munkaidőért könnyelműen belesodorták tagjaikat a sztrájkokba s milliónyi károkat okoznak a gazdasági életnek. A bérharcok ellenállásra, szervezkedésre készítettek a munkaadókat s ennek nyomán következtek a munkás kizárások, amelyek végeredményükben a gazdasági életre nézve ugyanazon eredménnyel bírnak, mint a sztrájkok. Ugyanaz a kapzsi irány, amely előbb a sztrájkokat szította, most a munkaadók körében kap lábra, erősítve a boszuvágygyal, a teljes letérésre való törekvéssel. Ezt azután megsínyli különösen a kisipar, mert kisebb ellenálló ereje van, mint a munkaadó szövetségeket irányító nagy vállalatoknak.

Ez a helyzet tarthatatlan volt. A bizonytalanság megfojtotta a vállalkozási szellemet s kétségessé tette a munkás sorsát is.

A kormány a lehető leghatározottabban választotta meg az időpontot, amelyben a kényes, de óriási horderejű javaslattal a nyilvánosság elé lép.

Korábban jönni vele: nagy szociális hiba lett volna, késlekedni vele óriási kára lett volna a fellendülőben levő magyar nagyiparnak. A rezonábilis és hasznos felszólalások tipikus példája az, hogy csak most fog hozzá a magyar kormány a sztrájkok szabályozásához, mikor a munkásság az utolsó évtized bérharcával eljutott odáig, hogy keresetét a régi nyomoruságos béreknek kétszeresére, sőt háromszorosára felemelte és a munkásság kereseti viszonyait elég kedvezőkké tette, amit korlátozatlan sztrájkok nélkül kivinni a proletáriátus sohasem lett volna képes. — Nagy hiba lett volna a sztrájktörvénnyel már akkor előállni, mikor a munkások sorsát még a régi szomorú munkabérek mellett tengődött, mert kétségtelen, hogy a nagytőke egy szája szerint készült sztrájktörvény segítségével a legtöbb helyen utját állotta volna a bérvjavítások kivívásának és a proletáriátus nyomorgása, elkeseredése veszedelmes robbanó anyagot halmozott volna föl az alsóbb társadalmi osztályokban, aminek azután előbb-utóbb nagy és erőszakos válság lett volna a következménye. De ma, midőn az utolsó évek nagyarányú bérharcainyomában támadt rázkódások már már elsimultak és midőn a fogyasztó közönség már megadással beletörődött abba, hogy a munkabérek és a termelt áru értéke között az egyensúly az ő zsebjének terhére állították helyre: ma már nem jelent szociális veszedelmet a sztrájktörvény. Sőt ellenkezőleg, annak behozatala és körültekintő, igazságos megalkotása elsőrendű érdeke a magyar ipar konszolidálásának.

Körülbelül elérkeztünk ehhez az időponthoz, amikor az államhatalomnak kell már szabályoznia a sztrájkokat és azok reakciójának most már sűrűn jelentkező terméket, a munkáskizárásokat.

Az új törvényjavaslat tapintatosan modern szellemben és az egyéni szabadság liberális tiszteletben tartásának elvei alapján készült. Szó sincs arról, hogy eltíltaná a sztrájkokat, sőt impliceit egyenesen elismeri azoknak, mint hatalmas gazdasági fegyvernek létjogosultságát, csupán azon a ponton kívánja a sztrájkot korlátozni, amikor az a köz érdekeit, vagy alapos ok nélkül a jöbízemű munkáltató jogos magánérdekeit készenre veszélyezteti.

A javaslat rendelkezései megszüntetik, illetve büntető határozatokkal torolják meg a hatalmi tulkapásokat úgy a munkásság, mint a munkaadók részéről. A javaslat bizonyos megkötésekkel szabad teret enged a sztrájkoknak és kizárásnak, mint a munkakínálat és kereslet érdekeinek összeütközésénél alkalmazásba kerülhető jogos eszközöknek, de a munkaadó és munkás gazdasági érdekeiket csak a közvetlenül érdekeltekre korlátozza s azok cselekvő szabadságának megszorítását kizárja a törvényes lehetőségek közül.

A sztrájkot és kizárást föltétlen tilalom alá veszi azokban az üzemkörökben, amelyekben a munkamegszüntetés lényeges közérdeket sért, így a közvilágítási, vízvezetési, hajózási üzemek, tüzelés és kórházi szolgálat keretében általános munkamegszüntetés nem lehet. Egyéb üzemekben azonban csak a külső, közvetlenül nem érdekelt elemek beleszólását, az ugynevezett hatalmi kérdések bármely oldalról való érvényesülését, vagy erre irányuló eszközök alkalmazását tiltja a javaslat.

Erre a tervet több pontja vonatkozik. Tiltja az olyan megállapodásokat, amelyeknek célja a munkaadót az alkalmazott és alkalmazottat a munkaadó megválasztásának jogában akadályozni, vagy korlátozni; tiltja a szervezett kizárást, nevezetesen a munkaadónak szabad kizárni, de más munkaadókkal a kizárásra vonatkozólag megállapodni nem szabad. Tiltja a sztrájk vagy kizárás megállapodásokra esésítő fölhívást akár szóban, akár írásban s az ilyen megállapodáshoz való csatlakozásra erőszakkal vagy fenyegetéssel rábírnivalak. Az ily előforduló esetekben pedig nemcsak a tettesek, de a részeseik és fölbujtók is még az okozott kár egyetemleges megtérítésével is tartoznak.

A büntető határozatok az ilyen hatalmaskodást, bármely oldalról kövessék is el, kihágásnak minősítik és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. Ugyane büntetést szabja a tervezet azokra, akik a munka megkezdésének vagy folytatásának megakadályozása céljából a munkások, vagy munkaadók lakása, tartózkodó helye vagy a műhely előtt csoportosulnak.

E rendelkezéseken kívül a tervezet még két új intézményt is létesít a munkásérdekek javára: a munkaügyi választmányokat és munkáskamaraikat. Ezeket kívül pedig kötelezővé teszi és szabályozza a békéltető és választott bírói eljárást és szervezi a döntő bíróságokat, ez utóbbiakat azokra az üzemekre való vonatkozással, amelyekben a sztrájkot és kizárást tiltja a javaslat. A döntő bíróság elnöke egy táblai elnök vagy tanácselnök, egyik bíróját pedig táblai bíróságnak, akik az iparhatóság elnökével és az érdekelt munkások és munkaadók két-két küldöttjével egyetemben héttagnak tanácsban kötelezőleg ítélnék a munkaadó és munkásság között fölmerült vitás ügyben.

A javaslat intézkedései óriási fontossággal bírnak a fejlődő magyar iparra s az egész társadalomra nézve. Fontos érdekünk, hogy abból minél előbb törvény legyen.

* * *

Lényeges és életbevágó szociális reformokat tartalmaz a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó javaslat is, amelyet szintén most becsátott nyilvánosságra a kereskedelemügyi miniszter. A

javaslat nagy haladást jelent az 1891-iki törvénnyel szemben, mert határozottan megállapítja a munkaszünet terjedelmét, a megengedett kivételeket s bizonyos irányban ki is terjeszti a munkaszünetet.

A javaslat a vasárnapokat, Karácsony és Szent István napját munkaszüneti napnak nyilvánítja.

A munkaszünet, a megállapított kivételektől eltekintve, legkésőbb a munkaszüneti napon reggel hat órakor kezdődik és megkezdésétől számítandó huszonnégy óráig, de legalább is a munkaszüneti napot követő nap reggel hat óráig tart. A munkaszünet tartama tehát változatlan maradt, de jelentékeny korlátozást szenvedtek az általános rendelkezések alól megengedett kivételek, ami a munkaszünet teljesebb érvényesülését vonja maga után.

A törvényjavaslat kizárólag az ipari munkának szüneteléséről intézkedik, de még a mostani törvény azt, hogy minő munka tekintendő ipari munkának, nem állapítja meg, addig a törvényjavaslat e részben szigorú meghatározást tartalmaz, mely szerint a kötelező vasár- és ünnepnap munkaszünet szempontjából ipari munkának kell tekinteni minden oly munkát, amelyet áruk, nyereségek vagy fölgyművek előállításánál, feldolgozásánál, kereskedelmi forgalomba bocsátásánál és árusításánál vagy ezekkel kapcsolatosan vagy ezek céljaira vagy bármilyen kereskedelmi üzlet, ügypénzügyi vagy közvetítői tevékenység körében nyilvánosan vagy idegen munkaerő igénybevételével iparszerűleg végeznek.

Nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá az olyan ipari munka, amelyet az iparos műhelyben, üzletben vagy irodáján kívül lakásán, nem nyilvánosan és mások munkájának igénybevételével végez. Ugyanosa nem esik a törvényjavaslat rendelkezései alá a mezőgazdasági termelés, a kert- és szőlőművelés, a selyemtenyésztés és méhészet, valamint a háziipar, ez utóbbi azonban csak akkor, ha azt idegen munkaerő igénybevétele nélkül folytatják.

Ellenben az erdei termelés, valamint a mezőgazdasági és erdei termeléssel, a kert- és szőlőműveléssel, a selyemtenyésztéssel és méhészettel kapcsolatos mellékiparágak a törvényjavaslat rendelkezései alá esnek.

A törvényjavaslat megállapítja azokat az eseteket, melyekben a munkák munkaszüneti napokon is végezhetők s evégből felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy a felsorolt munkákra nézve a munkaszünet szabályai alól az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg rendeleti uton kivételeket állapíthasson meg.

A rendeletben a folytonos üzemekre nézve, melyeknél a munkaerő nagyobb kihasználásnak van kitéve, a munkaszüneti napon végzett munkánál tizenhat óráig fiatalabb egyéneknek vagy az életkorra való tekintet nélkül általában a nőalkalmazottaknak foglalkoztatása meghatározott időre korlátozható, vagy egészen el is tiltható.

A kereskedelmi üzletek munkaszünetét, melynek szabályozását az érvényben levő törvény a rendeleti utra hagyja, a javaslat közvetlenül olyképpen szabályozza, hogy az ipari és kereskedelmi árusítás munkaszüneti napokon, Budapest kivételével, reggel hat órától déli tizenkét óráig végezhető.

A dohány, dohánygyártmányok és a dohányzáshoz szükséges cikkek árusítása tekintetében a javaslat fentartja az érvényben álló rendelkezéseket, ellenben az égetett szeszesitalok árusítását lényegesen korlátozza, olyképp rendelkezvén, hogy azok az italkimérések, amelyekben az engedély szerint kizárólag égetett szeszesitalokat szabad kimérni, munkaszüneti napokon csak reggel hat órától délelőtt tíz óráig tartatók nyitva. Amennyiben pedig az italmérőnek bor, sör vagy más ital kimérésére is van engedélye, üzletét munkaszüneti napokon délelőtt tíz órán túl nyitva tarthatja ugyan, de a

BITUMINA

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez, tartós, tűzbiztos, szagtalan kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

megállapított időn kívül égetett szeszesitalokat üzletében kimérni vagy árusítani nem szabad.

A karácsony ünnepét megelőző vasárnapon a nyílt árusítással foglalkozó üzletek az egész napon át nyitva tarthatók.

Ugyanosa kivétel tesz a törvényjavaslat az országos kirakóvásárookra is, olyképen rendelkezvén, hogyha ily vásár csak munkaszüneti napra esik, az ipari és kereskedelmi árusítás Budapest székesfőváros kivételével a vásárt tartó községekben a vásár egész tartama alatt végezhető. Ha azonban az országos kirakóvásár két vagy több napon át tart és e napok közül egy vagy több munkaszüneti nap, ugyszintén, ha az országos kirakóvásárt közvetlenül munkaszüneti nap előzi meg vagy követi, az egyébkénti munkaszüneti korlátozások a munkaszüneti napra azzal a kiegészítéssel alkalmazandók, hogy déli 12 óráig, Budapesten délelőtt tíz óráig és délután négy óra után a vásárral kapcsolatos munka, nevezetesen a vásári előkészületek, az árucikkek kiszedése, osztályozása, tisztítása, javítása, kirakása, továbbá az árúknak a vevő által kívánt átalakítása, továbbá szállítása is végezhető, a sátorverés és más zajjal járó nyilvános munka ellenben nem végezhető.

Szent István király napján és karácsony első napján a törvényjavaslat szerint sem országos, sem hetivásár nem tartható s munkaszüneti napokra országos és heti rendes, illetve pót-vásárokat engedélyezni vagy áthelyezni nem lehet.

A törvényjavaslat arról is gondoskodott, hogy a munkaszüneti napon elfoglalt személyzet e munkájáért megfelelő kárpótlást nyerjen, nevezetesen előírja a javaslat, hogy az ipari és kereskedelmi üzletekben a munkaszüneti napon három órán vagy ennél rövidebb időn át foglalkoztatott alkalmazottnak munkaadója a következő hét valamely napján egy teljes délelőttöt vagy egy teljes délutánt, a három órán túl foglalkoztatott alkalmazottnak pedig a következő hét valamely egész munkanapját vagy a hétnek két munkanapján egy-egy teljes délelőttöt, vagy délutánt köteles pihenő időül engedni.

Minden más üzemnél a munkaszüneti napon foglalkoztatott alkalmazottnak a munkaadó minden második munkaszüneti napon teljes szünetet köteles adni s ha az alkalmazott három óránál többet dolgozik, a minden második munkaszüneti napon nyújtandó teljes szüneten kívül még a következő hét valamely munkanapján egy teljes délelőttöt vagy egy teljes délutánt köteles pihenő időül engedni.

Az alkalmazott e jogairól le nem mondhat; oly megállapodás, mely az említett rendelkezéseken az alkalmazott terhére változtat, hatálytalan.

Vadászat.

(N.). Augusztus elsején megkezdődött a fogoly és fűrj vadászata s néhány nap múlva rákerül a sor a tapsifülesre is.

A vadállomány vármegyénkben ezidén elég nagy, aminek azonban nem a vad okzerű tenyésztése, kimélete vagy az orvvadászok megfogakozása, mint inkább a jó költési és szaporodási idény az oka. Mert nálunk a vad kimeléséről és tenyésztéséről nagyon kevés helyen van szó. Különösen manap, amikor a községi területek birtete annyira keresett, hogy a verseny eddig hallatlan magasra csigázta fel a bérösszegeket.

Vannak nagyon keveset érő községi területek, amelyekért az előbbi bérek négy-ötzörösét fizetik, a nép pedig még mindig nem tartja kötelességének az orvvadászról és a vadnak törrel pusztításáról való lemondást.

Ilyen viszonyok mellett a bérlők igyekeznek a vadállományt lehetőleg kilőni s végre odajutunk, hogy a községi területek semmit sem fognak érni. A községek sokkal többet érnek el, ha arra törekednének, hogy olyan bérlőket kapjanak, akik a vad kimelésére és védelmezésére is kötelezzék magukat, mint ha a bérösszegeket felszaggazzák.

Nálunk a vadászatot kizárólag a sport szempontjából szokták tárgyalni s ezért az a legfőbb cél, hogy a vadász minél több vadat lőjjön. Pedig van a vadászatnak nemzetgazdasági jelentősége is, mert a vadállomány értéket jelent és pedig nem is jelentéktelen értéket, de csak ott, ahol okzerűen tenyésztik és nem okatlanul pusztítják az erdők, mezők lakóit.

Utalunk a kézen fekvő példákra. Külföldi pénzemberek nagy összegeket fizetnek egy-egy

vadászterületért, sőt azért a jogért is, hogy a területről előre meghatározott számú vadat kilőhessenek. De természetesen biztosra akarják venni, hogy ha már fizetnek és messze utat tesznek meg a vadászat kedvéért, vadat találjanak. Olyan területekért, amelyeken a vadászat eredménye nagyon is problematikus, nem jönnek Magyarországra.

Utalunk Csehország példájára, ahol a vadtenyésztés jelentékeny jövedelmi forrás és sok embernek ad kenyert.

Hiába dicsekszünk kulturánk emelkedésével, gazdasági életünk fejlődésével, mert általánosságban még mindig nem jutottunk el odáig, hogy mindent meg tudjunk becsülni, amit a természet nyújt s mindent ki tudjunk használni, ami a mezőgazdaságnak mellékes hozadékát, hasznát képezi.

Zalavármegyében, amelynek egy része, talán területének nagyobb fele vadban nagyon szegény, helyén való ennek a kérdésnek bolygatása. A vadban való szegénység okai csak nagyon zövé helyen találhatók a vadra kedvezőtlen viszonyokban, mert alig van vidékünk, ahol a kisebb vad létfeltételeit meg ne találná. Sok helyen a birtoklói viszonyok, a földtulajdon megosztásának szeszélyes alakjai s a művelési módok tényleg akadályozzák a vadállomány szaporodását, de ezek a vidékek csak kisebb szigetek. Legtöbb helyen a szegénység egyedüli oka a vad pusztítása s a védelem teljes elhanyagolása.

Miután nálunk a vadászat nemzetgazdasági vonatkozásai még nem domborodtak ki, maradjunk csak a sportnál.

Sokan vannak, akik a vadászat férfias élvezetében szeretnek gyönyörködni, de nagyon kevesen azok, akik az élvezet lehetőségének biztosításával is törődnek. A vad sorsát a természetre bízzák; védelemről, etetésről szó sincs. Ha csak mulatunk a vad rovására, akkor ugyan kevés örömünk lesz egy szigorú tél után.

Szívelejk meg a vadász urak, hogy a vad kíméletet és gondozást igényel, mert egy napig járn egy-két fogoly után se nem haszon, se nem mulatság.

A városok környékén fekvő községi területek állományát teljesen tönkreteszik a vasárnapi vadászokból álló társaságok. A műkedvelő sportifriak ritkán jutnak ahoz az élvezethez, hogy a tollszárt puskával cserélhessék fel. Ha pedig vadászni mennek, lelőnek mindent, amit lehet és amíg a tilalom be nem köszönt, minden héten üzük-hajtják a vadat.

A részben már elavult vadászati törvényt nem ártana olyan irányban átdolgozni, hogy minden területbéli köteles legyen bizonyos védelmi intézkedések megtételére, a vad etetésére stb., a vadász pedig szigorubb büntetést vonjon maga után. A községek pedig saját érdekükben cselekednének, ha a területek bérbeadásánál feltételül kötnék ki a vad oltalmazását.

Idealizmus.

A mai Magyarországon minden igazságot egy revolverdörrenés szokott megelőzni egy darab idő óta. A revolver többé-kevésbé szétrocsolja valamelyik szerencsétlen honfitársunk életét és a lövés szikrája megvilágít egy percre valamely többé-kevésbé tragikus igazságot, amelyet nem tudunk vagy pedig nem mertünk észrevenni eddig. Ilyenkor azután a megriadt és esőndes vagy nagyon is hangos, nyugalmában megzavart közvélemény részvételtjes szavakkal és megsebzett lelkiismerettel körülállja a haldoklót és a halottat nagy pompával vagy koszoruk mellőzésevel elföldeli és nyugadtan vagy nagyon is nyugtalanul tovább üzi a zavarosban kisedés és veszedelmes játékait, üzleteit és politikáit. Az igazság pedig, a vérrel festett vagy méreggel kevert igazság esőndesen pihenhet tovább a lapok hasábjain, ahová kívánczolt egy napra, két napra, vezércikknek vagy rovásnak, írott malasztanak.

Ilyen igazságokra, a frázisok rózsakoszorújával betemetett igazságra sokszor rávilágít az élet. Sokszor áldozatul esik egy-egy ember annak a kegyetlen, előkelő hazugságnak, amely azt mondja: légy szeplőtlen akkor is, ha az élet sárral dobál, ha pocsolyákon kell is keresztül menned.

A nagy Ibsen egyik kérelhetetlenül világosészű hőse mondott erre szentenciát. A társadalmi tekintetek embere azt mondta: idealiz-

mus. Ibsen embere pedig azt felelte neki: „Igen, idealizmus, így nevezitek ti norvégul a hazugságot!“ A mai társadalmi rend egyik korhatag oszlopa az, hogy amíg kellő anyagi, gazdasági ellenérték és biztosíték nélkül hagy bizonyos társadalmi embereket, addig, hogy a nyomorúság polgári ruháját befődjé, ideális jelszavak, ragyogóan szép „felsőbbrendű kötelességek“ szines, biboros és fekete tógáját teríti sovány tagjaikra. Szegény Tamás fázik és az állam, a társadalom királyi pózzal adja rájuk az élet viharában, a kétségek, gondok fekete éjszakájában Lear király előkelő köntösét. A nagy parádéval, a fényes bankettel, a csillogó rendjellel akarja velük ideig-óráig, sőt egész életükre elfeledtetni a cifra nyomorúságot, a hideg felvágottat és a lyukas nyopót. Az állam és a társadalom megtanítja reprezentálni azokat, akik mai napság élni is alig tudnak. Az állam és a társadalom megtanítja szeplőtlen szigorúsággal itélkezni azokat, akik néha kénytelenek lesznek az ítéletet önmagukon kénytelen-kelletlen végrehajtani. És ha megtörténik egy kis baleset, vagy egy nagy katasztrófa, akkor a társadalom rémülten és hitetlenül látja, hogy az idealizmus gilotinja milyen kérelhetetlenül csap le azoknak ártatlan vagy tudatlan fejére, akik benne hinni kényszerültek, vagy akik büszkén és hitetlenül, uton utfélen, vezércikkben vagy katedrán, bírói polcon vagy az ország színe előtt emlegették a maguk megnyugtatóására, a mások megrettentésére. Ilyen kis balesetek vagy nagy katasztrófák után tűnik ki szomorúan és diestelenül, hogy a snájdig főhadnagy a polgári élet rögös országútján milyen facér vándorlegény lesz, hogy az előkelő államtitkárnak mennyi adósságot kell titkolni, míg karrierje tart, hogy a fehérruhás papnak milyen fekete kétségektől dobog a szíve a reverendáján belül. Kevesebb hazug és életellenes idealizmust kér ez a mai emberiség és több életrel való, ember-szerető valóságot, igazságot. Kevesebb parádét és több becsületet. Kevesebb uniformist és több egyéniséget. Akkor majd nem lesz kénytelen a társadalom mindennap egy esomó revolverdörrenésre felriadni lázas álmatlanságából és beteg álomlátásából és nem lesz kénytelen minden egyes revolverdörrenés után egy szomorú, egy leverő, egy vigasztalan igazságot máról holnapra a saját fejére olvasni. Akkor majd nem olvassuk az igazságokat, de velük élünk és nem kell miattuk meghalnia annak, aki kénytelen volt tudomásul venni őket!

Gondolatok.

(Mi magunk.) Szünetel a közéleti munkásság. A forráság ráfekszik az agyakra s a nyár szinte eltoppítja a fogékonyságot az önmagunkon kívül eső problémák iránt. Mindenki önmagával foglalkozik, aki csak egy kissé kontemplatív szellemi életet él. Mintha csak érezné az ember, hogy a nyár halmozza fel benne azt az energiát, amellyel átvergődik a télen az új tavaszba. Olyan nyári betegség ez, mint a lustaságra való hajlandóság.

Tehát beszéljünk önmagunkról.

Nem egyesek, vagy a nép fenségéről, nem a népakarat fenségéről. Hanem önmagunkról, az inferioris tömegéről. Nem egyikéről számos hibáinknak és gyengéinknek. Nem meglévő előnyeinkről és erényeinkről. Tekintsük magunkat úgy, a mint vagyunk, a minőkkel az idők folyamán lettünk. Hámozzuk ki gondolat — és érzelmevilágukból ezt a kettőt: az önzést és a felebaráti szeretetet; a megvetését másoknak és önön — valóknak. A mi általánosításoknál különban is mindig együtt jár. Beszéljünk magunkról, úgy a mint vagyunk és a minőknek lennünk kellene, vagy a minők lenni szeretnénk, vagy a minők lehetnénk is.

A mindennapi kenyér, vagy fantomok, vagy magasabb célok után futkosunk. Megelégedve nincsen senki. Az egyik kenyert akar, mivel nincsen kenyere, a másik bőséget, mivel egy harmadiknak is van. Nem az a célja ennek a hajszának, a mire szükségünk van, hanem a mire másnak látszólag szüksége van. És ezért nem is lehetünk megelégedve. Még a filozofus sincs megelégedve, aki ezt az ítéletet kimondja, mert őt is búval tölti el, hogy aránylag csak kicsiny körben hallgatják szavait, a mikor pedig az egész világhoz szeretne szólani.

A folytonos becsületos vagy hamis törekvés folytonos izgalmakat szerez nekünk. Minden egyes

fordulat lever vagy felizgat bennünket, új reményt hoz, vagy megismétli a csalódást. Teljesen nyugodt és tartósan télen érzelmvilágunk soha sem maradt. És ezért nagyon is hamar föl-emésztí magát.

Fizikai erőink nélkülözik a szükséges nyugalmat, szellemi erőink a körütekintést. Pedig mindkettőt gyűjtenünk kellene.

Még a szeretet módja is megváltozott; a szív tápláléka, a gyöngédség kedvéért megrövidítik emezt. Az érzékiség mind szűkebbre szabja az érteimet. Egyikünkkel nagyobb, másnál talán kisebb mértékben. De ezt a tendenciát mindnyájunknál feltalálhatjuk. És ez is alapjában véve csak a »má«-nak felel meg, mivel türelmetlenek vagyunk. A gyöngédség pedig türelmet kíván. Az érzékiség pillanatokkal is megélelgszik.

A mi asszonyaink! A ház, a család azelőtt birodalmuk. Most részt vesznek a létfentartás küzdelmeiben, nem azért, mert az a kereset, amelyet a férfi elérhet, oly sokkal kevesebb lett, hanem mivel igényeik lettek annyival nagyobbak. Alapjában véve ez az együtt munkálkodás nemes impulzusból eredt, akár azért, hogy a nő ne legyen másnak a keresetere szorulva, akár pedig azért, mivel az asszony segíteni akart a férfinak, de a mennyit talán használ az most, annyit ártand az utánunk következendőknek.

Dyonisius, a rut zsarnok, az ő szép asszonyival szép gyermekeket vivott ki a természettől. Manapság az anyának ugyanazokat a gondokat kell viselnie mint a férfinak, ugyanazon fáradsalmak várnak rá, mint a férfinak. Fő és szív, szellem és test, amelyek azelőtt részben teljesen szabadok voltak, ma ugyanoly nyomasztó terhek alatt görnyednek mint a férfinál. Mi ezt nem érezzük egyhamar, de az ilyen házasságokból gyöngé, ijedős természetű, testi fejlődésükben visszamaradt gyermekek jönnek a világra és ha gyöngé voltuknak korán áldozatul nem esnek, egy egy degenerált nemzedéket alkotnak, amelyet még degeneráltabb utódok fognak követni.

De a legrosszabb, ha azt látjuk, hogy mindnyájan csak Ibsen-féle árnyalakok vagyunk. Mintha az a tudat élne bennünk, hogy gyógyíthatatlan betegség csiráját hordjuk magunkban. Hát nem mélyen elszomorító-e ez? És hogy ezt legalább némileg elviselhetővé tegyük, még magunk élelődünk fölötté. Ez az oka, hogy az önirónia divattá lett, az a keserű humor, a melyet a fölismert baj szült.

Ilyenek vagyunk, ilyeneké lettünk. Talán van még korunk számára, a mely sok, látszólag gyógyíthatatlan betegségnek megtalálta és megsemmisítette csiráját, talán létezik még valamely ismeretlen gyógyító szere. De a betegség okai úgy látszik, mi magunk vagyunk. Nem lehet azokat kiirtani, — a nélkül, hogy magunkat el ne pusztítsuk. Korunk egy Röntgent is szült, a ki az eddig láthatatlant is láthatóvá tette. Nos, bennünk is van valami láthatatlan. Az idegesség, a tulhajtás bacillusa minden téren, — talán még e sorokban is. Vajjon ki lesz lelkünknek Röntgene, hogy megmutassa nekünk a lehető gyógyulás utját? Gazdasági viszonyaink egyik okát teszik a betegségnek, ezek miután felismertük őket, talán egészségesebbek lesznek. De ki találja meg azokat a bacillusokat, melyek utjában állanak annak, hogy az esetleg jobb gazdasági viszonyokat élvezhessük is. Eppen attól félünk, hogy ezek a bacillusok mi magunk vagyunk, egyik a másiknak a bacillusa. Aki ezt egykedvűen elviselni tudja, az volna az egyetlen jelöltje a meggyógyulásnak. De ilyen manapság nincsen. Beteg nemzedék vagyunk mi!

* * *

(A népek ereje.) Törökországban a mult hetekben örvendeztek a jó igazhivők, mert megadta nekik a szultán az alkotmányt. És ordított a tömeg: Padisahia csok jása. Hálálkodott a szultánnak, hogy kegyes volt a népnek alkotmányos szabadságot adni. A próféták utóda pedig bizonyosan meg van győződve arról, hogy a szabadság, amely most kezd derengeni a birodalma felett, kizárólag az ő ajándéka, amelyet jó kedvében kidob a tömeg közé, rossz kedvében pedig visszavet a müzalmánoktól, akik tartoznak bele-nyugodni a sorsba, mert a próféta úgy parancsolta.

A valóságban természetesen nem egészen így áll a dolog. A padisah tudniillik nem egészen jókedvvel s nem is egészen a saját jószántából adta meg népeinek az alkotmányt. Császárok és királyok ilyesmit nem szoktak cselekedni,

különösen a keletiek nem. Abdul Hamid már magas fokon álló férfiu, mert legalább felismerte, hogy most már muszáj alkotmányt adni, ellenkező esetben baj lesz.

Bizony a szabadság a népek érdeme és nem a császárok ajándéka. Amint a nemzetek kinőnek a kiskorúság béklyóiból, megszületik a közszabadság, amelynek az okos uralkodó lehet ugyan keresztapja s akkor legalább benne marad a rokonságban és részt vehet a paszítán, az úszultt azonban enélkül is meg fog nőni.

Néha úgy látszik, mintha a nemzetek sorsát a fejedelmek intéznék. Egyszer véres háburukban, máskor pohárköszöntőkben és vidám találkozásokon döntenek afelett, hogy milyen viszonyban legyenek a népek egymással. Konferenciák, fejedelmi látogatások mind azt a szint nyerték, mintha örök időkre szóló határozat lenne az eredményük. Rendjeles, paszomántos urak kidüllesztett keblekkel olyan nagy hangon beszélnek, mintha vállaikon hordoznák a világot.

Az események azonban halomra döntik ezeket a balhiedelmeket. A szépen kicirkalmazott egyezményeket széjjeltépi a nemzetek s azt teszik, amint nekik tetszik. Mulei Hafid nem nagyon respektálta a német császár jól ápolott bajuszát s a perzsák is meg mertek mozdulni a népek megkerdezése nélkül létrejött egyezményekkel szemben.

Mert tudni kell, hogy a konferenciák, az uralkodói egyezmények mind a népek tudta, akarata és beleegyezése nélkül létesülnek. Ezért azután nincs is nép, amely magára nézve kötelezőnek ismerné el a diplomácia határozatait. A törökök sem respektálják a nagyhatalmak azon nézetét, hogy az ő birodalmuk Európa halálra szánt betege. Ők élni akarnak.

A nagyhatalmi játéka, a diplomácia körmönfont furfangja csak akkor válik komollyá, amikor annak a nép ad erőt. Amikor megmozdulnak a nyugtalan tömegek és elsodorják a mesterségesen vont gátakat.

Ne higyük, hogy a népek sorsa el van döntve s a világbeke biztosítva van, mert néhány diplomata kezét nyújtott egymásnak. Amint hogy az események is azt bizonyítják, hogy tolytonos forrongás van a népek között. Benne vagyunk egy átalakuló, forrongó khaosban és körülöttünk egy új világ képe van kialakulóban. A kelet egyre szűli a világraszóló eseményeket, de Európa közepében is jelentkeznek olyan áramlatok, amelyek a mélyben forrongó mozgalom bizonyosságai.

És az uralkodók s diplomaták hiába tartják göresösen a gyepőt, a népek öntudatra ébredését nem fogják megakadályozni. Mert a népek sorsát csak önmaguk intézhetik s mihelyt a tömegek felébrednek tunya tétlenségükből, nincs többé olyan hatalom, amely utját állja a nemzetek akaratának.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.

Fürdő levelek.

Szeretném látni azt az embert, aki dacolni mer az általános bevett szokással és idehaza marad nyáron. Mindenki fürdőre megy, akinek pénze van; az meg éppen fürdőre megy, akinek nincsen. Az előbbieknél tudniillik mutogatni akarják, hogy nekik telik, az utóbbiak pedig titkolni, hogy nekik nem telik. A háziorvosok váltig törik a fejüket, hogy milyen fürdő fog illeni öngyógyásága arcához és új ruhájához; a férjek pedig sopánkodnak, hogy még mindig nem nyílik meg az új takarékpénztár Egerszegen.

Ez a hónap a levelek hullásának, tudniillik a fürdő levelek — hullásának hónapja s mi is elhatároztuk, hogy ezt a műfajt a nyári irodalom számára bevezetjük és egy pár érdekes levelet közreadunk.

*

Abbazia, aug. 1.

A Quarneró öble teljes pompájában virul. A fürdés elég kellemes, bár az idén egyhangu és unalmas, mert a fürdőigazgatóság egyetlen egy cápát sem szerződött a szezonra. Ha az ember bármerre megy, csupa ismerősöket talál, úgy hogy álmélkodva kérde: Hát ki maradt otthon Magyarországon? Az idő egyébként gyönyörű. Néha ugyan egy kis sirocco és állandóan egy kis antisemitizmus dühöng. De csak himnemi irányban. Mert a partról még a legvadabb luengerista is gyönyörködve nézi, hogy milyen

szép gömbölyű hozományt hoztak magukkal a fürdőre a zsidó lányok és menyecskek . . .

Reichenhall, aug. 2.

A búbajos paradicsom ózondus lombjai szenvedélyes kontra, rekontra és ultimó kiáltásoktól viszhangzanak. Itt is sokan vannak ismerőseink annyira, hogy el is határozták, miszerint táviratilag felkérjük dr Hajós Ignácot, hogy Tátra helyett ide jöjjön és fedezik is összes kiadásait, csak hogy kinevezhessék tiszteletbeli katolikussá, mert nem akarnak csupa zsidóval lenni mindig egy társaságban.

Tátrafüred, aug. 3.

A Tátra festői bérci közt szintén javában folyik a szezon. A vendéglősök mindent elkövetnek, hogy a turista sportot föllendítsék. Tudniillik a kik vasuton jöttek ide, azok kénytelenek gyalog távozni, mert vasuti jegyre ugyse telik nekik. A gyönyörű üdülőhely a tenger színe fölött 3000 méterre van: de az árakat mégis 5000 méternyire emelték.

Rösznerfüred, aug. 4.

E kies fürdőben a szezon állandóan virágozik. Mert itt nem annak a mondásnak érzik káros hatását, hogy ki fizet nyáron? Bár az ifjuság is sűrűn látogatja a fürdőt, meg kell adni, hogy az idősebb urak sokkal nagyobb előszeretettel áldoznak itt a köztisztaság némely közismert oltárain. A fürdőzés különben itt aránylag olcsó; a gyógy és zene díjat a férfivendégek a bandáért rendesen utólag fizetik.

Fölösleges bánásmód.

Egyik ur, ki nagyon szereti a nagy sétákat, a napokban itt mászkált a hegyek közt. Magánosan lévén, örült is, hogy egy hegyi asszony társul szegődött mellé.

Igy mernek beszélgetve, miközben sok mindenről előjött a szó.

Emberünk meséli az asszonynak, hogy jó dolguk van, mert bár szegényesen is élnek, de igényük nincs és a mijük van, abból boldogan megélhetnek.

— Hászen igaz, mondja az asszony. Csak az a közös élet ne volna. Az uram nagyon fölöslegesen bánik velem.

— Hogyan?! Aztán mit ért maga jó asszony fölösleges bánás alatt — kérde emberünk.

— Hát kérem azt, hogy folyton üt ver. Ez pedig fölösleges.

Helyreigazítás.

A mult heti krónikában egyik cikk a betörésekkel foglalkozva, megírta, hogy egyik károsult megtalálva kapta vissza lyukas talpu cipőit. A rendőrség jelenlegi vezetője a cikk miatt rosszalását fejezte ki a rovatvezetőnek, nem azért, hogy az lett megírva, miszerint a rendőrök éjjel csak a Kummer kávéháztól a Központi kávéházig teljesítenek szolgálatot, hanem azért, mert az lett megírva, hogy az ellopott és megkerült dolgokat a tulajdonosok a rendőrségen visszakapják.

Miután így értesülésünk téves volt, a köznép és az iparosság megnyugtatósa végett, mint akikre a kapitány ur hivatkozott, sietünk kijelenteni, hogy a rendőrség még nem adja vissza az ellopott tárgyakat, hanem mint bűnjeleket.

Vedd szívesen . . .

Ezt a szerény, kis bokkrétát

Neked adom,

Édes rózsám, egyetlenegy

Kis angyalom!

Minden virág bús szívemnek

Egy hajtása,

Harmat helyett szemem könye

Hullott rája!

Tüzd kebledre! . . . E virágok

Elmondhatják

Az én szegény bús szívemnek

Minden titkát.

Elmondhatják, hogy ezen a

Nagy világon,

Te vagy minden reménységem,

Boldogságom.

Elmondhatják, mennyit sirtam

Te utánad,

Mint örültem ajkad egy-egy

Mosolyának.

Mennyi édes, mennyi boldog

Álmodt szőttem,
Amíg ezt a kis bokrétát
Mégkötöttem.

Vedd szívesen. Tüzd kebledre
És hallgasd meg,
E virágok rád borulva
Mit mesélnek;
És hogyha már minden titkom
Elmesélik, —
Csak arra az egyre kérlek,
Higgyél nekik.

Hivatalos rovat.

A városi tanács felhívja mindazon közmunka köteleseket, akik írás közmunka tartozással hátralékban vannak, hogy közmunka tartozásuk leszolgáltatása végett Horváth Béla városgazdánál folyó évi augusztus 31-ig annyival inkább jelentkezzenek, mert a 30928/M. i. 1902. 27—j. k. számú vármegyei szabályrendelet 14. §-a 5. pontja értelmében a természetbeni közmunka szept. 1-től okt. 21-ig leszolgáltatandó lesz.

Aki ebbeli kötelezettségének eleget nem tesz, a hivatkozott szabályrendelet 17. §-a értelmében az elmulasztott természetbeni munka tartozás egyenértékének megfelelő váltásösszeg kötszeresét meg nem haladó pénzbírsággal büntethető.

Zalaegerszeg, 1908 július 31-én tartott tanácsüléséből.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

Aranymise. Tiborez Lajos zalaszentgyörgyi plébános múlt vasárnap ünnepelte pappá szenteltetésének félszázados évfordulóját. A tiszteleltre méltó agg lekipásztor házában az ünnepély alkalmával előkelő közönség gyűlt össze; de ünnepeltek a plébánia hívei is, akik szeretettel és őszinte ragaszkodással vették ki részüket a nevezetes évforduló megünnepléséből. Megjelentek a jubileumon gróf Batthyány Pál főispán, nejevel, Dr. Ruzsicska Kálmán, özv. Farkas Imréné, Dr. Zarka Zsigmondné, Háy Dezsőné, Árvay Lajos alispán, Dr. Tóth József szombathelyi kanonok, Legáth Kálmán zalaegerszegi apátplébános, Csertán Károly ny. alispán, Dr. Degré Miklós törvényszéki elnök, Thassy Kristóf vármegyei t. főügyész, Dr. Császár József theologiai tanár, Pintér Lajos karkáplán, a »Szombathelyi Ujság« szerkesztője, Thassy Lajos zalaegerszegi járási főszolgabíró, Dr. Zarka Zsigmond, árvaszéki h. elnök nejevel, Farkas Gábor és Háy Dezső földbirtokosok, Farkas Sándor háshágyi, Winhoffer Dezső salomvári, Tancsics József bagodi, Tihanyi örissentpéteri plébánosok stb. A vendégek megérkezése után Legáth Kálmán apátplébános üdvözölte a jubilánst, majd Dr. Tóth József kanonok felolvasta Dr. István Vilmos megyés püspök levelét, amelyben az évforduló alkalmával üdvözölte, egyszersmind címzetes esperessé kinevezte s az instrukcióban az espereseknek fentartott jogokkal felruházta az ünnepelő lelki pásztor. Legáth Kálmán apátplébános a püspök megbízásából átadta és felkötötte az esperesség külső jelvényét, a vörös övet, majd a kerületi papság jókívánatait tolmácsolta s átnyújtotta annak ajándékát, egy szép ezüst keresztet. — Tiborez Lajos plébános mély megilletődéssel és Krisztus papjához méltó igaz alázatossággal mondott köszönetet a kitüntetésért s jókívánatokért, amelyeket nem a saját érdemének, hanem a megyés püspök, a kerületi papság s a megjelent vendégek kegyességének és jóindulatának tud be. — Ezután megindult a menet a templom felé. A jubiláns esperes-plébános teljes egyházi ornátusban követte a keresztet, amelyet egy papnövendék vitt. Fehérruhás leányok zászlók alatt, a vendégek és hívek serege a zöld galyakkal szegett uton értek a templomhoz, ahol a hívek százai várták a menetet. A zalaszentgyörgyi kis templom a falu végén egy dombon áll. Lombos fák koronája hajlik föléje, a nyári nap fényes sugarai tüznek le rá, egyetlen kis harangjának esengő hangja messze szállott a gyönyörű hullámos vidéken. A fák alatt volt felállítva a virágokkal díszített szószerk, amelyet sok száz ember állott körül

mélyeséges áhitattal. Mélyeségesen poetikus, meghatározó hangulat uralta a nagy embertömeget. — Mise előtt Dr. Tóth József kanonok magas szárnyalású szentbeszédet mondott a papi hivatásról, a kath. egyház tanításának igazságáról; ezután pedig felnyitották a templom ajtóit s megkezdődött a mise. Mise alatt Kőcsa Margit urleány egy szép Mária éneket adott elő. A templomba a híveknek csak kis része fért be, a többi a fák alatt díszerte az Urat. — Mise után a vendégsereg Tiborez Lajos esperes-plébános vendégszerető házában gyűlt össze. A plébánia lak szűk volt a sok vendég befogadására. Az udvaron sátor állítottak s a virágfüzerekkel díszített sátor alatt dusan terített asztaloknál adott lakomát az ünneplő házigazda. Igaz magyar vendégszeretettel fogadta s pazar bőkezűséggel látta vendégeit, felterítettvén asztalát uri izléssel és megrakván azt minden jóval, amit szem s száj megkívánhat. A lakoma alatt gróf Batthyány Pál főispán az ünnepeltet remek beszédben köszöntötte fel. Beszédjének mély tartalma, előadásának közvetlensége nagy hatást keltenek. Dr. Tóth József kanonok a főispánt és nejét köszöntötte fel, Winhoffer Dezső salomvári plébános Árvay Lajos alispánra emelt poharat, Árvay Lajos alispán pedig a kerületi papságot éltette. Tiborez Lajos aranymise esperes plébános ebéd fölött mondott beszédében megemlékezett X. Pius pápáról, a királyról, a megyés püspökről, majd vendégeit és paptársait éltelve megköszönte az ünnepélyen való megjelenést. A társaság késő délutánig együtt maradt s újból kifejezett jókívánatokkal bucsuzott az ünneplő házigazdától.

A király adománya. Ő Felsége a király Tapolca község tűzkárosult lakóinak felszegélyezésére, magánpénztárából 4000 K segélyt utaltványozott.

Kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Mosászky István zalaegerszegi pénzügyi fogalmazó gyakoronokot pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki a szegedi pénzügyigazgatóság végleges minőségben.

Az üszkös romok fölött. Tapolezán egy egész városrész pusztulását üszök és rom jelzi. Egész utcák hevernek romban, itt ott csak a falak maradtak meg, másutt egy két szenes gerenda mered az ég felé. A kormos falak között, a kiégett szobákban kétségbeesett emberek keresik az elvesztett otthonát, a hamuvá lett vagyont, amely mindenük volt. Az emberi irgalmasság siet a segítségükre, hogy keresztülvergődjenek az első napok rettenetes nyomoruságán. Hány ember van, akinek csak a rajtaváló rongyai maradtak meg; hány nem tudja: hová fogja lehajtani a fejét, ha beköszönt az ősz és mivel táplálja éhező családját a hosszú télen. Siralom nézni a nyomoruságot és a kétségbeesést. — Akinek érző szíve van, siessen a szerencsétlenek segítségére, hogy legalább az éhségnek ne legyenek kitéve. — Legujabban azt a hírt kaptuk, hogy a múlt héten ismét leégett négy ház. A tüzet valószínűleg a nagy tűzvész után maradt lappangó szikrák okozták.

Ministeri vizsgálat a megyénél. A Nagykánizsán megjelenő „Zala“ a fenti cím alatt a többek között a következőket írja: „Még abból az időből, amikor a képviselőház a megyei számvevőségeket megszüntette, illetőleg a magyar királyi pénzügyi számvevőségek hatáskörébe utalta, Zalavármegye volt gyámpénztári tartalékalapjainak elszámolása körül nagyobb eltérések merültek fel. Ennek az ügynek felülvizsgálatára még a megelőző kormány belügyminisztere kiküldte — Kaffka László dr volt darabont miniszteri tanácsost a vármegyéhez, aki az itt léte idejében a szabálytalanul vezetett számadásokról szerzett tapasztalatairól részletes jelentést tett a miniszteriumának, de sem az ő, sem később a mai kormány kiküldöttjének: Goda Emil dr. miniszteri tanácsosnak vizsgálataival nem nyert ez az ügy befejezést.“

Ezért a belügyminiszter megkeresésére — írja laptársunk — a pénzügyminiszter kiküldötte Szmidá Lajos számtanácsost a tartalékalapok elszámolása végett.

Miután ez a hír ebben a formában nem fedi a tényeket és esetleg félreértésekre adhat okot, illetékes helyről vett értesülésünk alapján szükségesnek látjuk a következőket hozzátenni. A laptársunk által említett eltérések nem abból az időből származnak, amikor a vármegyei számvevőségek teendői a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek hatáskörébe utaltattak,

hanem azóta keletkeztek, amióta az állami számvevőség látja el a gyámpénztári szemféjlesztés is; az eltérések közvetlenül nem is a gyámpénztári tartalékalap elszámolására vonatkoznak, a leszámlolás egyáltalában, még távolról sem áll összefüggésben a Kaffka miniszteri tanácsos által a vármegyénel teljesített vizsgálatával, sem a Gonda számtanácsos (nem miniszteri tanácsos) által eszközölt leszámlolással. A mostani leszámlolás célja pusztán a könyvelési hibák felkeresése és a mérlegbe ezek folytán beuzsuzott tévedések kiigazítása. A hibák csak 1906 évig nyulnak vissza, tehát nem Kaffka vizsgálatáig, mert Kaffka tanácsos annak idején szabálytalanul vezetett számadásokról tapasztalatokat nem is szerezhetett.

A mostani leszámlolás előzménye a következő. A vármegyei számvevőségek és pénztárak megszüntetése alkalmával a vármegye a kezelésben volt összes alapokat, tehát a gyámpénztárt is teljesen rendben, az utolsó fillérig pontos számadással és mérleggel átadta az állam kezelésébe. Azóta a könyveket a pénzügyi számvevőség vezeti s az évi mérleget is az készíti. A gyámpénztár mérlegét azonban a vármegyei árvaszéki felülvizsgálja s véleményes jelentéssel terjeszti fel a törvényhatósági bizottsághoz. Szükséges tudni, hogy az új számviteli utasítás szerint a gyámpénztár tartalékalapját az a felesleg képezi, amely a tehernek a fedezetből való levonása után fenmarad s a tartalékalap, mint külön elszámolás tárgyát képező tömeg a számadásokban nem szerepel. — Az 1906 évi mérleg betervezése alkalmával a vármegyei árvaszék megállapította, hogy ez a felesleg, vagyis a tartalékalap az 1905 évi állapothoz képest oly nagy összeggel emelkedett, hogy annak magyarázatát a kezelésből származó rendes évi jövedelemben megtalálni nem lehetett. Valószínűnek látszott, hogy a gyámpénztár terhei helytelenül állították a mérlegbe s ebből származott a jelentékeny eltérés. Ezért a mérleget jóváhagyásra nem ajánlotta s annak újból való elkészítését kérte. A törvényhatósági bizottság felírt a belügyminiszterhez, hogy a gyámpénztári számadást vizsgálta meg s az esetleges számviteli hibákat deríttesse fel. Most ennek a foganatosítására küldött ki Szmidá Lajos számtanácsos.

Az egész vizsgálat tehát számvevőségi tévedések felkeresésére vonatkozik. A számviteli utasítás ugyanis egyben másban hiányos és a könyvelési rendszer hiányai folytán szükségessé vált a számadások felülvizsgálata. Vagyis az egész vizsgálat pusztán revisio, hivatali belügy, aminek semmiféle közérdekű vonatkozása nincs.

Adományok a fel tizenkét órai misére. Özv. Mihalovich Károlyné, Saly Viktorné, Balassy Miklósné, Szirmay Béláné, Oravecz Gyözőné, Czinder Istvánné, Dr. Keresztury Józsefné, Dr. Marik Pálné 2—2 K; Bogay Elemérné, Dr. Árvay Lászlóné, Bódy Zoltánné, Tivolt Jánosné, özv. Jámor Józsefné, Pongrácz Erzsé, Czinder Margitka 1—1 K.

Állandó fogorvos Zalaegerszezen. Univ. med. Dr. Tompa Adolf újonnan megválasztott szöppötki körorvos és fogorvos-specialista városunkban Munkácsy-utca 1 sz. a. telepedett le, hol fogorvosi gyakorlatát kívánja kifejteni. A mostani korban, amidőn a fogak ápolására és megóvására oly nagy gondot fordítanak, felismerve az ép fogaknak az egészségre való kihatását, fontos szükségletnek felel meg és nyereséget jelent városunkra nézve, hogy egy oly kiváló szakismerettel és gyakorlattal bíró fogorvossal gyarapodott városunk orvosi kara.

A takarmányhiány. Országszerte aggodalomba ejtette a gazdákat a takarmányhiány, amely annál fenyegetőbb, minél tovább tart a szárazság. A vármegye a takarmánykivitel tilalmat sürgetik s a kormánytól a takarmányeműekre olesó szállítási tarifát és takarmányengedélyeket kérnek. — Zalavármegye törvényhatósági bizottsága holnapi közgyűlésén foglalkozik a takarmányhiány ügyével. Somogyvármegye a múlt héten hozott e tárgyban határozatot, amelyet az összes törvényhatóságoknak megküld.

Megszűnik a városi mészárszék. A husárlaknak indokolatlan módon történt felosigazása tudvalevőleg arra bírta Dr. Korbai Károly polgármestert, hogy a városban lévő mészárszék-
kal ismételtén tárgyaljon s őket a husárlak leszállítására és méltányos összegben leendő megállapítására rábeszélje. Ámde mészárszékain hallani sem akartak arról, hogy a mai alacsony marha-

áraknak megfelelő árért adják a húst mire a polgármester indítványára a város képviselő-testülete a városi mészárszék felállítását rendelte el, a mi július első napjaiban tényleg meg is történt. A terv bevált. A város közönsége ösztönölt nap nap után a városi mészárszékbe, egy-pár óra alatt elkapták a húst úgy, hogy akárhányszor napközben is vágni kellett, hogy az igényeket kielégíthessék. — Most, hogy e hó 1-én az új husvizsgálati rendelet életbe lépett s nagy és növendék marha husát egy ugyanazon mészárszékben kimérni nem szabad, a város, úgy mint a többi mészáros és hentes, a piacon felállított sátorban is árusított húst. Ezt a sátor is annyira megrohanta a fogyasztó közönség, hogy nem lehetett megközelíteni s úgy elkapták a húst, hogy akárhányan üres kézzel voltak kénytelenek eltávozni. Mialatt a város emberei a mészárszékben és a sátorban mérték a húst, a mészárosok üzletei üresen álltak. Ezt látva a mészárosok értekezletre jöttek össze és elhatározták, hogy a hús árát mégis leszállítják s pedig a marhahusát 44—48, a borjúhúsát 48—52 krajcárra. Ezt bejelentették a város polgármesterénél azzal a kötelezéssel, hogy a marha áraknak időközben netán bekövetkező emelkedése esetén a husárakat a tanácsnál történő előleges bejelentés és ennek hozzájárulása mellett emelik föl. Kérték a városi mészárszék üzemének beszüntetését. A polgármester a nyilatkozat átvétele után megígérte a mészárosoknak, hogy miután ők is méltányosan leszállítják a husárakat s így a kevésbé tehető osztálynak is hozzáférhetővé teszik ezt a közszükségleti cikket, lépéseket tesz a városi mészárszék megszüntetése iránt. E hó 10-én tehát becsukják a hatósági husszékot. A helyiség azonban megmarad arra az esetre, ha kényszer vágás fordul elő, hogy az ebből származó hús olcsó áron legyen kimérhető. A városi mészárszék gondolata jól bevált. Amit igazol az is, hogy az ország számos városából fordultak ide felvilágosításért. És nem egy helyen követték Zalaegerszeg példáját a hatósági mészárszék felállításával.

Csaló ügynökök. Két szélhámos ügynök járt a vidéken és sikerült nekik néhány uri családot becsapni. A család oly agyafurta volt kieszelve, hogy még a bizalmatlan természetű ember is könnyen lépre mehetett. A két jól öltözött férfi vászonneművel házalt. Volt náluk kiváló minőségű rumburgi és szepesi vászon, amit aránylag mérsékelt árért adtak el. Ahol sikerült az üzlet, ott a kereskedők egyike azzal állott elő, hogy nagyobb szállítmánya érkezett valamelyik vasuti állomásra, amit pénz hiánya miatt nem tud kiváltani, tehát kéri a kundshaftot, hogy előlegezzon neki 20—30—40 koronákat, aminek ellenében deponál két vég rumburgi vásznat. Addig kunyoráltak, míg több helyen kaptak is előlegeket. A vászonért azonban nem jöttek vissza, mert a csomagok felbontása után kiderült, hogy az előleg sokkal több, mint amennyit a zálog ér. Mult héten Vas megyében elfogták a jeles üzletembereket, akik Zalában is jó üzleteket csináltak.

Gyermekvédelem. A m. kir. belügyminister rendeletet intézett a csendőrküldési parancsnokságokhoz a gyermekvédelem ügyében. A rendelet utasítja a parancsnokságot, hogy a csendőrküldők a községekben való portyázásaik alkalmával éber figyelemmel legyenek olyan 15 éven alul levő gyermekekre, akik ha valamely büntetést, kihágást nem követtek is el, de egyébként züllésnek indultak, valamint olyan gyermekekre, akik valamely büntetendő cselekményt követtek el s az elkövetéskor még nem haladták meg 12 életévüket s ennélfogva bünvádi eljárás alá nem vonhatók, ezt azonnal jelentsék az illetékes közigazgatási hatóságoknak, hogy ezek a szükséges további intézkedéseket megtehessek.

Átvonuló katonaság Zalaegerszegen. Ezidén ismét rengeteg sok katonában lesz részünk, miután a Veszprém körül tartandó nagy hadgyakorlatokra felvonuló zagrabi hadtest itt fog egyesülni s valószínűleg egy hétig itt marad. Innét vonul fel a nagy gyakorlatok harcterére. A lovasság és a tüzérség a közeli falvakban lesz elhelyezve, míg a város határában sátor-táborokat állítanak a gyalogság részére.

Betörés. Somogy Sándor Kossuth Lajos utcai keresmáros lakásába a mult hét egyik éjjelén ismeretlen tettesek behatoltak, az egyik szekrényt fölfeszítették s abból mintegy 14—16 koronát kitevő 20 fillérest, 18—20 korona 2 fillérest,

6 korona egy fillérest, egy forgópisztolyt töltényekkel s egy pár arany fülbevalót elloptak. Károsult maga nem lévén a városban, az esetről csak később kapott a rendőrség jelentést, a mi a nyomozást megnehezíti.

A zalaegerszegi önk. tűzoltó zenekar f. hó 2-án rendezett táncmulatságán felülfizettek: Breisach Sámuel 3 K, Korein Viktor 2 korona, Stefanc József, N. N., dr László Pál 1.40 — 1.40 K, Erdős Gyula, Horváth Károly vendéglős, János Géza, Nérner József, id. Radó István, Pintér Sándor, Varga István 1—1 K, Leitner Ferenc, ifj. Fekete István 80—80 f, Horváth Gyula 60 f, Stefanc Gyula, Valtér József, Jákló Lajos, N. N., N. N., Tonesz Ferencz, N. N., N. N., Hajmássy János, Horváth Anna, Füleky József, Vincz János, Jaszovszky Mihály, Vörös Ábel, Bekk Gyula, Simon Károly, Feresel Ferenc, Horváth Anna, Heigli János 40—40 f, Németh Lina, Baráth Paula 30—30 f, Varga Vilmos, N. N., N. N., Klujber István, Klujber János, Jákló Kálmán, Klein Samu 20—20 f, mely adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az önk. tűzoltó zenekar.

Szőlőművelő gépek bemutatása. A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének szándéka volt ez évi augusztus havában két gépbemutatót rendezni, az egyiket Veszprém, a másodikat Zalaegerszegben. Közbejött akadályok folytán most mindkét gépbemutató elmarad, miután tekintettel a szőlő éréseire, a tervbe vett szőlőtelepeket a géppróbák céljaira nem engedik át.

Életunt asszony. Muraszterdahelyen lakott Pillinger Katalin férj. Kovács Istvánné hetven esztendő öreg asszony. Az aggság és betegeskedés meggyűlöltette vele az életet. Eltávozott hazulról s beleugrott a Murába, amely holttestét elvitte Bottornyáig, ahol kifogták a vízből.

A piac reformálása. Piacunk ellen nemesak az eladásra hozott különböző cikkek drágasága miatt, hanem a miatt is sok a panasz, mert az eladásra szánt élelmi és élvezeti cikkeket a falusi nép kosárban a földre helyezi s a szél az utca porával vonja azokat be s így az egészségre ártalmas, gyakran fertőző anyagok kerülhetnek azokba. Ezen veszedelem elkerülése szempontjából a polgármester azt akarja meghonosítani, hogy a közvetlenül fogyasztásra kerülő élelmi cikkek, ugymint a tej, tejföl, túró ne a földön, hanem állványokon, illetve asztalokon kerüljenek eladásra. E tárgyban alkotandó városi szab. rendelet elkészítése iránt szükséges lépések megtétele iránt intézkedett is.

A badacsonyi Kisfaludy emlék. Badacsonyan még fönáll az a hajlék, mely koszoszrú költőnek, Kisfaludy Sándornak volt a tulajdona. Ez az épület kezd tönkremenni. A Balatoni Szövetség átiratilag fölkerítette az épület tulajdonosát, herceg Esterházy Miklóst, hogy azt javíttassa ki és így mentse meg ezt a reliquiát a pusztulástól. A herceg megígérte ezt s kijelentette, hogy az egyik szobát a Szövetségnek átengedi, mely azt a költőnek s nejének, Szegedy Rozának emléktárgyaival szándékozik földiszíteni.

Lopás. Németh Józsefné forintosházai eseléd-asszonytól, a városban járva, ismeretlen tettesek elloptak egy nagykendőt, egy fejkendőt, meg néhány méternyi siffont.

Gazdasági munkásházak. Balatonfüred község képviselőtestülete számot vetve azzal, hogy a községben a szőlőművelésre megfelelő munkaerőt drága pénzen sem lehet beszerezni, mert a községben évek óta mutatkozó lakáshiány miatt idegen községből munkások oda le nem telepedhetnek, a szükséges munkaerő biztosítását azzal vélte elérhetőnek, hogy munkáslakások építésére tesz kezdő lépéseket. A vármegye támogatta a község törekvését s Darányi földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy ha a község 75000 korona törlesztéses kölcsön felvételét határozza el: a törvény értelmében a legmesszebbmenő kedvezményeket hajlandó megadni, — hogy a balatonfüredi munkáslakások megépítettén, ezzel az ottani munkásvizonyok javíttassanak.

Kis iparosok foglalkoztatása. A város tulajdonát képező épületek kijavítandók lévén, polgármesterünk körültekintő gondosságával azt tervezi, hogy ezeket a több ezer koronára rugó munkálatokat nem egy vállalkozó iparossal, hanem több kisebb mesteremberrel végezteti; hogy ilyen módon az a sok iparos, aki most munka nélkül kénytelen a városban lézengeni, foglalkozáshoz jusson és a maga, meg családja

eltartásáról gondoskodhassék. E célból a kisebb kőműveseket és eserepes iparosokat ma délelőtt 9 órára maga elé idézte, hogy e tárgyban velük értekezve, a munkálatoknak miként leendő teljesítésére nézve megállapodásra jusson.

A gyümölcs. Zalaegerszegen és vidékén ezidén rosszul sikerült a gyümölcstermés, a piacon tehát mindenféle gyümölcs drága. Annyi élelmesség nincs az itteni gyümölcsárakban, hogy vidékről hozatnának gyümölcsöt, hanem összeszedik a piacon, ha még oly selejtes is és azt sózzák drága pénzért a közönségre. Sok éretlen és férgecs gyümölcsöt árulnak, amit jobb években legfeljebb ecetnek használtak, ezidén azonban arra is akad vevő.

Vigyázzunk az oroszokra. Magyarország minden hazátlan embernek Eldorádója. Akit a haza sorsa, vagy a zsarnokság tesz földönfutóvá, azt a magyar ember keblére öleli, mert nemzetünk történetének szomorú fejezetei megtanítottak bennünket arra, hogy a legnagyobb átok a hontalanság, a zsarnokság. Valamikor minden uri háznak volt egy lengyel menekültje, akit a haza veszte kikergetett a nagy világba. És miután a lengyel uraknak nagyon jó dolguk volt, élelmes iparlovagok ezt a kényelmes pályát választották. Ugy tele lett a felvidék kőborló lengyel főurakkal, hogy utoljára gyanus kezdet lenni mindenki, aki Lengyelországból menekült. Ujabbán orosz menekülők lépnek fel nagyobb számban. Iszonyuan tudnak lamentálni szomorú sorsuk felett s természetesen nem vetik meg a könyöradományokat. Egy ilyen menekülő káftános csoportról azután kisütötték, hogy Oroszországnak soha a színevilágát sem látták, sőt nem is zsidók, hanem tót atyafiak Liptóból és Máramarosból. Az ázsiai vizeken elsüllyedt orosz hajók matrózai már elfogytak, most vonulnak a talmi üldözöttek, akik a hazudozásból elég jól megélnék.

Felgyújtott takarmány. Simán István felső-nemesapáti lakos gazdaember idei takarmány készletét udvarának egyik szögletében halmozta föl. Valaki mult esütörtökön éjjel, valószínűleg személyes bosszúból meggyújtotta a szénakazalt, mely a nagy szárazság következtében néhány perc alatt lángokban állott. Szerencsére az éjjeli őr járt arra, aki a veszedelmet észrevette, föllármázta a község lakosságát s így sikerült a tűz továbbterjedésének gátat vetni, különben az egész falu leégett volna. A kár így is érzékenyen sújtja a gazdát, mert takarmányban egyébként is nagy a hiány. A lelketlen gyújtogatót keresik.

Robbantás a kőbányában. A raposkai bazaltbányában dinamittal robbantották a követ. Jankó Géza felügyelő beledugta a sziklába a patronát, meggyújtotta a zsinórt, s éppen távozni akart, amikor a robbanás váratlanul bekövetkezett. A dinamit hatalmas kötömeget repesztett ki s nagy darabokat lökött a magasba. Egy visszahulló kődarab a felügyelő fejére esett s azt teljesen bezúzta.

Apagyilkosság. A békétlen családi élet rettenetes tragédiának lett az okozója Alsózsidi községben. Bognár János gazdaember folytonos veszekedésben élt a feleségével. Az asszonyt minden szíre szóra megverte s a szerencsétlen belbetegedett a sok szenvedésbe. Bognárnak van egy felnőtt fiuk, aki sokszor megvédelmezte anyját az ütlegektől, a brutális apa tehát akkor ütötte az asszonyt, amikor a fiu nem volt otthon. A mult héten ismét verekedő kedvében volt az öreg. Bezárta az ajtót s a szobában ütötte a feleségét, aki rémesen sikoltzott. A szomszédok kiszaladtak a mezőre, hazahívták a fiut, aki hazarohant, betörte az ajtót s véresre vert anyját kiszabadította az apja kezéből. Az apa puskát kapott s le akarta löni, ez azonban kiesavarta a puskát az öreg kezéből. Néhány percig esend lett, de az apa újra kezdte, neki rohant a feleségének s a fiának. — hogy a balatonfüredi munkáslakások megépítettén, ezzel az ottani munkásvizonyok javíttassanak.

Összeesett az utcán. Szalai Rozália boldogtali lakosnak dolga akadt a városban. Amint a huszárlaktanyánál haladt, hirtelen rosszul lett s összeesett az utcán. A járőrelők odahívták a közelben volt rendőrt, aki az asszonyt beszállította a kórházba.

Cseresznye. Majsáné asszony nagyon szereti a pálinkát. Pénze nem szokott lenni, mert az ura ismeri az asszony szenvedélyét s a pénzt zárva tartja. De az aratás segít a bajon. Majsáné megtöltött egy szakasztót buzával, azt a köténye alatt elviszi a boltoshoz és kap érte spirituszt vízzel. Ilyen uton elvándorolt már a padlásról néhány zsák buza. Majsya uram ráesett az asszonyra s amint a szatócs a pálinkás üveget töltötte, egy nagy füttykössei közbeütött. Nem kimélt sem fejet sem derekat. Az asszony koponyája betörtött, a szatócs pedig a kezén kapott hatalmas ütést.

Az ásványvizek állandó összetételének egy érdekes példájáról cím alatt a Klinikai Füzetek augusztusi számában közleményt irt Bauer Kálmán állami vegyész, akit az Országos Magyar Chemiai Intézet a Kristályforrás ásványvizének vegyelemzése végett kiküldött. Ezen vegyelemzésnek a 10 év előttről való összehasonlításából megállapítást nyert, hogy a forrás ásványvize ezen idő alatt nem változott semmit, — a hájzányi eltérések a kísérleti hibák határain belül esnek, ami tekintettel arra, hogy ásványvízforrások az idők folyamán nagy ingadozásokat mutatnak, az állandóság egy ritka esetét képezi.

A savanyuvizes szekér. Krampács János kocsis Regedében megrakodott savanyuvízzel s nehéz kocsiával utazott Alsólendva felé. Az út hosszú és unalmas a lassan dőcögő szekéren. Krampács szundikált is, pipált is, mégis csak unta magát. Szerencsére találkozott az uton egy paraszasszonnyal, akit felvett a szekere beszélgető társnak. A társalgás mind élénkebb lett és Krampács inkább a menyecske nézett, mint lovaira. A két táltosnak összesen egy szeme volt, nem csoda tehát, ha elhibázták az utat. Egy hid mellé jártak s a kocsis belefördült az árokba. A kocsis és a menyecske összezúzva, az üvegeserepek által összevérezve kerültek ki a szekér alól.

Az új szeszadó törvény folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

Elhasznált távirtda sodrony szőlőművelési, vagy más gazdasági célra. Az elhasznált távirtdasodronyt méltányos áron a gazdák rendelkezésére bocsájtják. A sodronyt előművelési, kertészeti, vagy más gazdasági célra igénylő gazdák folyamodásaikat a földművelésügyi miniszterhez intézzék. A folyamodáshoz csatolandó az illető vármegyei gazdasági egyesületnek 1 K helyeggel ellátott igazolványa arról, hogy a sodrony valóban gazdasági célra szükséges. Az öt milliméter átmérőjű ócska sodrony ára Budapesten a távirtdaraktárban 14 K, a három milliméter átmérőjű pedig 20 korona métermázsánként. Az 5 milliméter átmérőjűből egy métermázsá 800 folyómétert, a 3 milliméter átmérőjűből egy métermázsá 2200 folyómétert ad.

Megvadult lovak. Paraszti Lőrinc salomvári gazdaember kocsiján a városba jött s özvegy Pál Józsefnének a »Magyar Királyhoz« címzett Kölcsey-utcai vendéglőjébe járt be. Paraszti a lovakat nem fogta ki a hámból, hanem csak úgy magukra hagyta, maga pedig a kocsmai helységbe ment. A lovak valamitől megijedtek, megbokrosodtak és örületes sebességgel rohantak ki az utcára, a Főter irányába. A plébánia templom

mellett a kocsis elmaradt tőlük s a lovak, terhüktől megszabadulva, tovább végtattak az »Arany Bányá« előtt elvonuló aszfalt járdán, a hol a bérkocsisoknak sikerült őket elfogni s megijedt gazdájukhoz visszavezetni.

Talált tárgyak. Julius hó 18-án a Barossligetben egy pár kékköves fülbevaló, — július 25-én a Kossuth-Lajos utcában egy zsák korpa — július 21-én Oia külvárosban egy zsák kőszén találtatott. Igazolt tulajdonosaik a talált tárgyakat átvehetik a rendőrségnél.

Időjárás. A hét elején kevés felhőzet mutatkozott, de csak néhány csepp eső esett. A forró szél elkergette a felhőket. Szárogató. tikkasztó idő lett újra. Végre pénteken megjött az eső. Csendesen hullt az áldás s a kiszáradt föld mohón felitta a vizet. Tegnap reggelre szintén kiadós eső volt s állandóan borult az idő.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 100 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint	21-60	—
rozs	»	17-60	—
árpa	»	16-	—
zab	»	15-50	—
kukorica	»	—	—

Nyilt-tér.

Rohitschi étvágyat szerez,
Tempel-forrás elősegíti az emésztést
és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi nagy raktár
HOFFMANN JÓZSEF Budapest,
V. Báthory-utca 8. sz.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.
Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Zacherlin

A tisztességes becsületes kereskedő éberen ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetetlen hatásánál fogva közismert „Zacherlint“ kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban, vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit, aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljen a „Zacherlin“ névre.

120 darab tenyésztésre való számfölötti **anyabirka**, továbbá Angliából importált kan- és a sárvári hercegi urodalomból származó anyák után nevelt telivér **yorkshire malacok eladó** k és ilyenekre előjegyezhető élősuly kgr.-kint 1-60 korona árban.

Cser- és bükk hasábfa — a nagyobb készletre való tekintettel — mérsékelt áron kapható

Eitner Sándor
salomvári gazdaságában.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schiebt szarvasszeppánával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

TARCSA gyógyfürdő Vas megyében.

Glaubersótartalmu szén-savdus vasforrások.
Vízgyógyintézet külön férfi és női osztállyal. Vasláp (moor) és természetes szén-savas, vasas és pezsgő fürdők. A tarcsai vasláp, mely a Franzeshádival egyenértékű. Dr. Hankó tnr. a tudományos akadémiának vegyelemezése szerint Magyarországon a legjobb, sőt a világhírű Marienbadit is jóval felülmulja. Neuheimi gyógymód. Te-, kefir-, savókúra, villamvilágítás, fenyvesek, kellemes, hűvös éghajlat. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, ideges bántalmak, szívbajok, csúszos meghegedések, továbbá a légzési-, emésztési- és vizeleti szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. Fürdőorvosok: Dr. Bartha Kornél v. tanársegéd és Dr. Glück Gyula.

Évad május hó 17-től szeptember hó 15-ig esetleg végéig. Elő- és utószezonban tetemesen olcsóbb árak Tarcsai Károly forrás kedvelt borviz és hurutos bántalmaknál kiváló hatású. Kívánatra prospektus. Posta-, távirat- és vasuti állomás, közvetlen vasuti kocsik közlekedés „Tarcsa fürdő“ felirattal.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a tulajdonomat képező s Zalámihályfa községben házamban levő összes butor berendezéseim, mint salon, ebédlő, háló butorok, ágyneműek, képek, szőnyegek, dísz tárgyak, konyhaberendezések, azonkívül gazdasági szerelvények, mint kocsik, szekér, szán, eke, borona, lószerszám, tizedes mérleg s egyéb aprólékosságok 5000 korona értékben nyilvános árverésen Zalámihályfa községben 1908 évi augusztus hó 15. és 26-án délután 2 órakor eladatnak.

KALCIC IVÁN.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megzárja a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni
ugy forduljon

a „Kalap Királyhoz,“

mert neki óriási raktára van

kalap-, ing-, nyakkendő-, férfi és gyermek öltönyök és felöltők.

Dus választék valódi amerikai, schewreaux férfi, női, gyermek cipőkben!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

Mély tisztelettel

Korein Viktor.

68. év óta fennálló rőfös és posztó üzletemet feloszlatom.

Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok és minden e szakmába vágó cikkekből álló dúsan felszerelt raktáramat,

az üzlet feloszlata céljából hatóságilag engedélyezett

végeladás

útján mélyen leszállított áron kiárusítom.

Gabonaszakok és vízhatlan ponyvák legolcsóbb árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

Weisz Sándor.

BUZIASI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatásu vese- és hólyagbajoknál.
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT.
RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALIVIZ.
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásuak bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megzárja a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

LEOPOLD GYÖR

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Hérjen határozottan:
Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Iskolás és magyarai és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, bőrkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYUKSZEMHALÁL

Ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósórszesz az
ERŐ SÓSÓRSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
"KOSMOS" vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbeöntés,
szőlő, szőlő, gomba-, hus- és főzelék-
konzervek, nemese borovicskák,
legújabb minőségben szállít -
és legújabb fűszerek készítésével is a

BÉLHURUT

(szeméni), gyomorgörcs legújabb gyógy-
szer a BARTA-féle fekete áfonya-
gyógybor, kapható gyógyszerüzek-
nél 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít
és legújabb fűszerek készítésével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye) - Kérjen Árjegyzéket!

PLATSCHEK VILMOS

Elismert legolcsóbb, legszolidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

MINOLI fényképezési és festési műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészes
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások selyemre,
bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb.,
és egyéb festményekkel. Porcelánba égetett fényképek sír-
kövekre stb. Mirel köldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

**DIGESTOL
ELVÉCK**

Doboz 2 kor.

Postai számla 0105 „FÉHÉR GALAMB” Gyógyszerüz
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 23
Kapható minden gyógyszerüzben és drogeriában

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmaztatott és védett szer, mely mindenfajta fős-
get a lakásban ép úgy, mint mindennemű berendezés, vör-
és levéltetést és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-
sokokat és azok potóit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védelem szennyeg és csárgás ellen.
Használati utasítás szerial való eljárás mellett biztosítják
a feltétlen eredményt.

Veszerképviselők Magyarországon részére:
DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDANY

Szerencsésje paraffin!

Vasároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

nyarosi sorsjegytulár-
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.

**Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA**

5 nap alatt biztosan hat
Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS Gyógytár
Budapest, Gyár-utca 17.

„Teltett-dítkék” ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerüzben és drogeriában kapható.

Beretvás Tamás KISPEST, utca 2.

ingyen postai szállítást 3 doboz rendelésénél.

PARIS SZÁLLÓ

Szállás: Olmon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 2-20 K-ól feljebb, tisztáltsá-
gal és villanyvilágítással együtt. Fürdők,
elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti
megállóhely az Ócsa pályaudvarok és
halók felé.

BOGDANY S.

nyarosi sorsjegytulár-
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSZY-UT 30. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta vacsora-estély!

Dr. KOVÁCS J.

homoptal rendelő-üzlet

idült betegségekben
szervezők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szörmeáru elsőrangúak és az egész
világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb
molykár ellen védő rész-
csrs.

Eladó szalma.

Buza, rozs, árpa és zab-
szalma nagyobb mennyi-
ségben eladó

Kluger Jenónéi
Pozva (Zalaegezség mellett)

4520/tkvi. 1908. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegezségi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pinkafői
községi hiteltakarékpénztár végrehajtónak Gas-
parics Sándor és neje Vér Irma végrehajtást
szenvedők elleni végrehajtási ügyében az árverés
a zalaegezségi kir. törvényszék területén levő, a
zalaegezségi 490. sz. tjkvben végrehajtást szen-
vedettek tulajdonául felvett 3. sorsz. 588/a
hrszámu kert a beltelekben 25 K, 4. sorsz.
588/b. hrszámu ház hely a beltelekben 25 K, 4.
5. sorsz. 588/c hrsz. ház 78. szám alatt a bel-
telekben 2989 korona kikülső árban az alábbi
feltételek mellett eladandó és hogy a fent
megjelölt ingatlanok az 1908. évi szeptember hó
22. napján délután 10 órakor a telekkönyvi ható-
ság irodájában megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikülső áron alul is el fognak
adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.

évi LX. te. 48. §-a a. megjelölt árfolyammal szá-
mított és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. alatt
kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881 évi LX. te. 185. §-a értelmében a
bírósnál történt előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.
Zalaegezség, 1908. évi május hó 26. napján.
Moiser Ferenc, kir. tszéki albiró.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki kályháját és takaréktüzhely-
eit általában javíttatja, vagy átrakatja fa-, szén-
és koksztűtésre, tűzmentes téglából épített
tüszekrényvel. Nincs többé szén- és szén-
mégzés a szobákban, ha bizalommal hozzám
fordulnak. 14 évig dolgoztam mint segéd bel-
és külföldön, többek között Ó Fensége József fő-
herceg alessuthi birtokán, Frigyes főhercegnél
Feltoronyban, Rainer főhercegnél Badenben,
Mária főhercegnél Hallban (Steier), Alfonz
spanyol király altábornagyi kastélyában (Felső-
ausztria), hol a legnagyobb meglepetést és bi-
zalmat nyertem.

Itt Zalaegezségen való önállósításom óta szin-
tén a legnagyobb meglepedésben részesültem.

Ajánlom megtekintésre dús választéku raktá-
ramat elsőrendű, csinos és olcsó

cserépkályhákból.

Mivel számosabb megrendelést kérve, gyors
és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.

Kiváló tisztelettel

BACH LAJOS
kályhás

Zalaegezség, Munkási-utca 6., Korányi-ház,
a Központi kávéház mellett.

A vármegyei ház átellenében levő

versenyáruházban

kaphatók:

utazó- és kézi bőröndök, férfi-
női- és gyermekcipők, keztük-
harisnyák, turista ingek, és
egyéb férfi- és női divatcikkek
nagyválasztékban és versenyen-
kivüli olcsó árakon.

TEAVAJAT

megvételre keres

bármily mennyiségben

Szántó Adolf és Tsa
BUDAPEST, VII., István-ut 67.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szabadalmazott
KULCSKÉP.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Nevelőnőnek

ajánlkozik előkelő családhoz egy intelligens nő, ki polgári iskolát végzett. A magyar és német nyelvet egyformán bírja. Iskolai vizsgákra előkészít és zongorázni is tanít. Működési bizonyítvánnyal rendelkezik. Nem annyira nagy fizetésre, mint inkább családi bánásmódra reflektál.

Cím a kiadóhivatalban.

Málnaszörp

erdei málnából készítve I^a minőségű, garantált tiszta, kapható kgként 1-20 K-ért
Lenk Ottó gyógyszerésznél
Holicson.

Egy jó házból való flu

tanoncnak

felvétetik

Tomka György

vas- és fűszerkereskedésében

Alsólendván.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep a
— szakmában Ausztria-Magyarországon a —

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák,

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő
cserepekből, vasoxyd természetes vörös szín-
ben vagy kátrányozva

Nagykikinda;
gyártmány. Bohn-féle
szabad. biztonsági átfedő
cserep 272. szám.

Gyártmányok: BOHN-féle szab. biztonsági átfedő csere-
pek. Legelőkelőbb, legzsebb tetőzet. —
Képes ájegyzek és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szabad. biztonsági préelt
átfedő cserep 253. szám.

Vadászok figyelmébe

ajánlom nagy raktáramat új és jókarban levő vadászfegyvereket, valamint az összes hozzátartozó cikket. Mindennemű varrógépek, kerékpárok, forgópisztolyok, gramfonok (beszélőgépek), takaréktűzhelyek és mindennemű alkatrészek. — Nagy javító műhely.

Szives támogatást kér

HORVÁTH IMRE
műlakatos és varrógép-kereskedő.

6099/tlkv. 1908. szám.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közzétetik, miszerint a körmend—zalalövő—öriszentpéter—muraszombati (magyar délnyugoti) h. é. vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a következő határnap tüzetik ki, ugymint: Háshágy, Zalalövő, Zalapataka és Zalamindszent községekre nézve.

1908 szeptember 7-iki délelőtti 9 óra Zalalövő állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrérételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokon a körmend—muraszombati h. é. vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármilyen cím alatt igényt tartanak, ezeket 1908 évi október hó 10-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrérételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező. Kelt Zalaegerszegen, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság által 1908 július 22-én.

Rutich Sándor, kir. törvényszéki bíró.